

ZAKAJ JE BEŽAL?

MARKO KREMŽAR

Ta očitek poslušamo od časa do časa vsi nekdanji begunci, ki smo se pred komunisti umaknili čez mejo. Zadnje čase pa ga ponavljajo še v posebni meri v zvezi z rajnim ljubljanskim škofom dr. Gregorijem Rožmanom. Le zakaj je bežal, če je imel čisto vest?

Zdi se, da se nekaterim ljudem, ki jim ni bilo treba prestatiti za svojo vero niti ure v kakem zaporu in ki jim se jim ne sanja o zasliševalnih metodah nekdanje OZNE, ne zdi zadosten razlog za beg, strah pred izgubo svobode, pred mučenjem in pred smrtjo. Ti verniki bi radi škofa mučenca, pa naj si bo zažganega na gmadi na Kongresnem trgu, kakor so obljubljale dr. Rožmanu tiste dni članice „Antifašistične ženske zveze“, ali pa kako drugače likvidiranega po „razjarjeni“ ljudski množici. Kot da bi pogrešali med stotisoči okostnjakov, s katerimi so posejali komunisti slovensko zemljo, še tega, katerega zemeljski ostanke počivajo na slovenskih izseljenjskih Brezjah v Lemontu.

Tem dobrim ljudem ne pride na misel kaj bi se lahko zgodilo v primeru, da bi komunistični revolucionarji dobili škofa v svoje roke. Morda bi tedaj brali v kakem „Poročevalcu“ vest, recimo, da je cerkveni dostojanstvenik v ječi naredil „samomor“. Ljudje, podobni tem, ki danes dvomijo o njegovi nedolžnosti, bi bili med prvimi, ki bi verjeli, da je škofa pekla vest in da se je kljub naporom partijskih varnostnikov „sodil sam“. Seveda bi se lahko tudi zgodilo, da bi prišlo v javnost kako pismo, ki naj bi ga škof napisal v zaporu in v katerem bi se javno kesal vsega, kar je nekoč učil. Mediji bi poskrbeli, da bi ob tem vsaj del katoliške srenje zmajeval z glavo, češ, da je ubogi mož končno vendarle „spregledal“. Kdor ne verjame, da je bilo kaj takega mogoče, naj se spomni, kaj so delali madžarski komunisti s primasom tamkajšnje cerkve kardinalom Mintzentijem. Sicer pa, če so pred nekaj tedni nekateri verniki verjeli nepodpisanemu papirju, ki ga je po več kot šestdesetih letih nadškofjski arhivar ex rev. dr. France Dolinar naprtil pokojnemu škofu Vovku, zakaj ne bi takrat verjeli kakemu „podpisanemu“ dokumentu, ki bi ga tedanja, nad vsak dvom vzvišena „oblast“, predstavila kot izjavo zaprtega škofa?

Kdor izgubi svobodo v rokah krivičnih ljudi ne ve koliko časa bo še lahko gospodar svojih dejanj. Komur so bila poznane zasliševalne metode totalitarnih režimov ni mogel biti gotov, da bo v zaporu lahko kljuboval fizičnim, psihičnim in kemičnim pritiskom na svojo voljo. Tudi iz tega razloga je včasih beg pred nasiljem ne le pravica, ampak tudi dolžnost.

Vsekakor pa beg ni vedno slabost, kakor vidimo na primerih iz Svetega pisma.

Sveta družina je pred nasiljem bežala v Egipt. (Mt, 2, 13-15) Šli so čez mejo, v tujo deželo pa ne po Jožefovi volji. Nebeški Oče se je bal za Sina in je po angelu naročil Jožefu naj beži in Jožef je ubogal, čeprav ni vedel za koliko časa zapušča domovino. Z begom je rešil Njega, ki je bil Resnica in Življenje. Pa tudi prvi papež Peter je po tem, ko ga je Bog rešil zopora, nemudoma zbežal iz Jeruzalema. (Apd 12, 19) Ni se skrtil v kaki kleti, ušel je v pogansko Cezarejo, ki je bila pod okriljem drugih oblastnikov, pa naprej oznanjal vstalega Kristusa. Celu pogumni Pavel je zbežal iz Damaska. Ko je videl, da je njegovo življenje v nevarnosti je organiziral pobeg. Njegovi učenci mu tega niso očitali, marveč so ga sami v košu spustili čez mestno obzidje. (Kor 2, 11, 33)

Kaj bolj naravnega kakor umakniti se pred nasilneži? Le zakaj naj bi bilo v primeru škofa Rožmana drugače? V resnici je bilo toliko drugače, da dr. Rožman, kot je znano, ni nameraval zapustiti svojega škofovskega sedeža, a se je znašel v položaju, ki ga ni bilo mogoče predvidevati. Ostal je sredi beguncev z delom svoje črede. Božja Previdnost ga je obvarovala, da ni prišel v roke sovražnikov Cerkev, kjer bi proti svoji volji lahko postal njih orodje. Nekaterim je to nerazumljivo. Zdi se, da ne morejo čutiti s preganjanimi, da ne slutijo nevidnih niti Vladarja zgodovine in ne slišijo šepetanja množice pomorjenih iz dolgo prikritih grobišč.

Evropa in Slovenija v Limi

V perujski prestolnici Lima je 16. in 17. maja potekal 5. vrh Evropska unija-Latinska Amerika in Karibi (EU-LAK). To je bil gotovo eden večjih dogodkov med slovenskim predsedovanjem Evropske unije, ki so se ga udeležili predstavniki 60 držav. Vrh sta predsedovala kot gostitelj perujski predsednik Alan Garcia za ameriško stran in predsednik Evropskega sveta Janez Janša. Ključno vlogo pa je odigral tudi predsednik evropske komisije, Jose Manuel Barroso.

Cilj teh medregionalnih srečanj je krepitev strateškega partnerstva med regijama, ki temelji na medsebojnem spoštovanju in zaupanju ter skupnih vrednotah, gospodarskih, političnih, kulturnih, zgodovinskih in tudi medčloveških vezeh. Konkretne teme pa so se vrtele okoli boja proti revščini in skrbi za podnebne spremembe.

Kot vemo, so ti vrhovi bolj političnega in protokolarnega značaja; podrobno delo in možnost uspehov in napredka je v razvoju, ki srečanjem sledi. Važna je bila torej skupna izjava ob koncu zasedanja. V njej so potrdili strateško partnerstvo med EU in Latinsko Ameriko ter poudarili, da je trajnostni razvoj ključen za odpravo revščine. Poleg boja proti revščini in

Alan García in Janez Janša

Del zbranih predsednikov

podnebnih sprememb, ki sta bili sicer osrednji temi tokratnega vrha, so pa udeleženci opozorili tudi na problem naraščanja cen hrane. Zavzeli so se za hitro pomoč najbolj prizadetim, obenem pa poudarili nujnost iskanja srednjeročne oziroma trajne rešitve problema. Strani sta se tudi zavezali k sodelovanju v boju proti podnebnim spremembam, pri čemer bosta, kot je zapisano v izjavi, delovali v skladu s svojimi zmoglostmi in odgovornostjo.

Premier Janša, ki je soprovedoval srečanju, je v svojem zaključnem nastopu ocenil, da je bilo srečanje uspešno. Izrazil je zadovoljstvo, ker so države Latinske Amerike dobro sprejele nekatere evropske pobude za reševanje globalnih problemov.

Predsedujoči EU Janša je še ocenil, da sta EU in Latinska Amerika od zadnjega vrha pred dvema letoma na Dunaju okrepili gospodarsko sodelovanje in nadaljevali politični dialog ter poudaril, da ima pozitivna pričakovanja tudi od prihodnjega vrha EU-LAC, ki bo leta 2010 v Španiji.

Voditelji so v izjavi pozvali še k sklenitvi pogajanj o pridružitvenem sporazumu med EU na eni strani ter Andsko skupnostjo in Srednjo Ameriko na drugi ter k obnovitvi pogajanj o takšnem sporazumu z Mercosurjem.

Poleg političnega, se je vršil tudi poslovni vrh, na katerem je bil med uvodnimi govorniki tudi predsednik Evropskega sveta, slovenski premier Janez Janša. Poslovnega vrha se je udeležil tudi slovenski minister za gospodarstvo Andrej Vizjak, ki je v Peru prispel s 25-člansko gospodarsko delegacijo. Slovenski poslovneži so se že v sredo sestali s svojimi perujskimi kolegi s ciljem okrepiti za zdaj skromno gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in Perujem, v petek pa so obiskali še največjo slovensko gospodarsko partnerico v regiji, Brazilijo.

Poslovni vrh je potekal pod naslovom Blaginja, trajnostni razvoj in družbena vključenost, cilj pa je krepitev strateškega partnerstva med regijama. Blagovna menjava med unijo in Latinsko Ameriko se je v zadnjih letih močno povečala.

Slovenski premier pa je opozoril tudi na velike razlike med državami Latinske Amerike in Karibov. Menil pa je, da „primer Latinske Amerike in Karibov kaže, da je gospodarska rast najmočnejše orožje v boju proti revščini“.

Barroso, gospa Cristina in Janša

Vrh tudi na Brdu

Vrhunsko srečanje Evropske unije in ZDA, ki se ga bo udeležil tudi ameriški predsednik George Bush v spremstvu državne sekretarke Condoleeze Rice, bo 10. junija na Brdu pri Kranju, so potrdili v slovenskem predsedstvu.

Za ameriškega predsednika Busha bo to že drugi obisk Brda, saj se je tam leta 2001 prvič sestal z ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom.

Na vrhu z ZDA bodo na čelu evropske delegacije predsednik Evropskega sveta, slovenski premier Janez Janša, predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in visoki zunanje-politični predstavnik Javier Solana, ameriško pa naj bi vodil predsednik Bush.

Pogovori na srečanju se bodo po napovedih vrteli okoli regionalnih in političnih vprašanj, globalne varnosti, sodobnih globalnih izzivov in vprašanj bilateralnega transatlantskega partnerstva.

V času slovenskega predsedovanja sta na programu še vrhunski srečanja unije z Japonsko in Rusijo.

Prvo je bilo aprila v Tokiu, drugo, na katerem bo rusko stran že zastopal novi predsednik Dimitrij Medvedjev, pa bo konec junija v Hanti Mansijsku v Rusiji.

Zastave za večjo pripadnost domovini

Odslej bo slovenska zastava izobešena na vzgojno-izobraževalnih zavodih Slovenije ves čas in ne le ob začetku in koncu šolskega leta, kot je bilo v navedi. Če zastave ne bo, bo zavod plačal 1000 evrov kazni. Na ministrstvu za šolstvo so prepričani, da bo stalno obešanje po-

večalo pripadnost domovini, je poročala PopTV.

Države različno povečujejo svoje simbole, k narodni zavesti pa to ne pripomore, pravi zgodovinar **Božo Repe**. „Patriotizem, zastave, itn. sami po sebi ne pripomorejo kaj dosti, če ljudje niso zadovoljni s svojo zastavo.“ So-

ciolog **Matej Makarovič** pa meni, da ne gre toliko za spodbujanje domoljubja med mladimi, temveč za poudarek šolstvu.

Poleg slovenske lahko zavod obesi še evropsko, občinsko in šolsko zastavo, na obmejnih območjih, kjer so šole dvojezične, pa tudi zastavo sosednje države.

BERI...

ZGODOVINA NAŠE SKUPNOSTI TUDI V SLOVENIJI 2

SPOMINJAMO SE PESNIKA JANEZA KAČARJA 3

ROMALI SMO K MARIJI V LUJAN 3

PRVA JE BILA SLOVENSKA LEGIJA 4

VTISI IZ SLOVENIJE

Nov doprinos k zgodovini

(OD NAŠEGA DOPISNIKA)

Arh. Jure Vombergar je meseca aprila in maja potoval v Slovenijo iz osebnih, družinskih razlogov, vendar je kljub temu sprejel — še eno — nalogo, s katero je približal rojakom v matični domovini usodno pot povojnih slovenskih emigrantov v Argentino.

Izseljensko društvo Slovenija v svetu ga je naprosilo, da bi predstavil avdiovizual o prihodu povojnih slovenskih beguncev v Argentino. S podporo Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu je bil avdiovizual predstavljen najprej na začetku tedanje poti, v Spittalu ob Dravi na Koroškem, potem v Ljubljani (v Muzeju novejši zgodovine in v Slovanski knjižnici), pri Društvu izobražencev Viktorina Ptujškega na Ptuj in še pri društvu UNESCO Cerklje v Cerkljah na Gorenjskem, od koder izvira njegov rod in se očeta Joža nekateri še dobro spominjajo.

Že dobro leto potuje po Sloveniji

Prof. Janez Močnik poklanja ge. Meti slovenski šopek

razstava fotografij o življenju v begunskih taboriščih v Avstriji, njegovo delo pa prične tam, kjer te razstave končajo. Arh. Vombergar je najprej razložil, zakaj in kako je nastal avdiovizual, potem pa je ob prijetnem branju izbranih besed in vložkih Piazzolove glasbe sprožil plaz fotografij, ki opisujejo posilavljanje iz Evrope, vkrcaje, vožnjo in prva leta slovenske skupnosti v Argentini. Ob koncu še posebej omeni združenje ločenih družin v letu 1954.

Avdiovizual je žel splošno priznanje med številnimi publikami, med katerimi so bili znani in priznani obrzi. Naj omenim samo nekatere: zakonca Starman in go. Dolinar v Spittalu, akad. dr. Kajetana Gantarja in pisatelja Jožeta Snoja v Ljubljani, državnega poslanca Branka Grimsa in dr. Petra Vencija v Cerkljah, poleg seveda marsikaterega preseljenega rojaka iz Argentine. Tudi v medijih so bili odmevi, tako v tiskanih, radijskih (Ognjišče, Slovenija) kot v televizijskih. TVSlo je poslala najprej obširno poročilo z raznimi intervjuji, potem pa še daljši pogovor z arh. Vombergarjem za oddajo Odmevi.

Kljub poplavi publikacij in raziskovanj o povojnem razvoju slovenskega naroda, je avdiovizual tudi

V družbi z g. Lojzetom in go. Majdo Starman na spitalskem pokopališču

doprinesel svoj kamenček k celotni sliki slovenskega mozaika. In to po zaslugi konjička (hobija) arh. Vombergarja, ki se z navdušenjem in veseljem poglubi v raziskovanje več kot pol stoletja starih papirjev in fotografij. Nekateri imajo/imamo veselje s stvarmi, pri katerih le sami uživamo, Juretovo delo pa je v korist tudi slovenski skupnosti v Argentini, še več, vsemu slovenskemu narodu, saj odkriva in posreduje podatke, ki osvetljujejo našo zgodovino in so lahko začetek marsikaterih nove raziskave.

Hvala, Jure, za Tvoje delo!

GB

Med predavanjem v Cerkljah

† pater Miha Žužek

V duhovniškem domu na Lepem potu v Ljubljani je 14. maja svojo zemeljsko pot sklenil jezuit p. Miha Žužek, ljudski misijonar, pobudnik tečajev priprave na zakon, voditelj duhovnih vaj in duhovni pisatelj.

Miha Žužek se je rodil 29. septembra leta 1923 v Ljubljani v šentpetrski župniji. V družini je bilo kar 15 otrok od katerih so štirje bratje stopili k jezuitom, štiri sestre pa so postale misijonarki. Miha je odšel k jezuitom na začetku druge svetovne vojne. V duhovnika je bil posvečen 22. avgusta leta 1951 v Zagrebu. Pripadal je generaciji slovenskih jezuitov, ki so skušali v skladu s svojo karizmo tudi v novem, Cerkvi sovraženem okolju, obuditi nekatere oblike pastoralnega dela.

Pri tem so posebno pozornost namenili ljudskim misijonom, zatem pa še duhovnim obnovam in duhovnim vajam. Miha Žužek je bil oktobra 1959 zaradi vodenja ljudskih

misijonov obsojen in zatem nekaj tednov zaprt. Naslednje leto je začel z vodenjem duhovnih vaj in temu poslanstvu posvetil vsa nadaljnja desetletja. Vzpostredno s tem je razvijal svojevrstno obliko priprave na zakon. Leta 1966 je odkril Log pod Mangartom, kjer skupaj z mladimi občudoval stvarstvo in iskal bližino Stvarnika. Tam je med drugim nastala knjiga Sto slapov v dolini Loške Koritnice.

Svoje doživljanje Božjega obličja, s katerim se je na najgloblji način srečeval prav v duhovnih vajah je popisal v knjig Vabilo na večni ples. Pred njo je nastala Vzvalovana bit, v kateri je zbral duhovne utrinke. Zadnja leta je preživel v duhovniškem domu v Ljubljani in tam napisal knjigo Končno zorenje. V njej je zapisal svoja občutja trenutkov, ko se je pot življenjska naglo začela spuščati navzdol. Svoje duhovno bogastvo je sicer že od šestdesetih let naprej delil s številnimi zapisi v verskih revijah in knjigah. Marsikaj pa je ostalo zapisano v duše številnih mladih, ki so ga srečevali in z njegovo pomočjo sprejemali najvažnejše odločitve v življenju.

Od njega so se poslovili v ponedeljek, 19. maja s sveto mašo ob 13.00 v cerkvi Vseh svetih na ljubljanskih Žalah, po maši pa je bil pokopan na jezuitskem delu pokopališča.

Leonardo, najvplivnejši

Najvplivnejša osebnost vseh časov za evropsko kulturo je Leonardo da Vinci. Kot poroča italijanski časnik La Repubblica, je to pokazala nedavna javnomnenjska raziskava, v kateri je sodelovalo 140.000 prebivalcev Evropske unije.

Italijanski slikar, vojak, inženir, zdravnik, arhitekt in pisec je v raziskavi, ki jo je naročil Mednarodni urad kulturnih prestolnic, prehitel Williama Shakespearea in Wolfganga Amadeusa Mozarta, pa tudi Alberta Einsteina, Sokrata in Johanna Wolfganga von Goetheja. Na zadnje, 40. mesto v raziskavi, se je uvrstil drug Italijan, pisec Niccolò Macchiavelli.

Poleg skrivnostnega nasmeha znamenite Mona Lise so v svetu znani in še danes koristni številni da Vincijevi tehnični projekti. Sodobni inženirji tako še vedno raziskujejo njegove projekte in marsikdo jih tudi realizira.

V Švici se je tako Olivier Vietti Teppa aprila letos s 650 metrov višine spustil s padalom v obliki piramide, ki si ga je pred 500 leti zamislil da Vinci.

„Pristal sem točno na cilju,“ je povedal po poletu, „padalo je delovalo brezhibno“. Srčni kirurgi na Cambridgeu pa si n. pr. pomagajo z Leonardovimi risbami srčnih zaklopk.

Marsikatera podrobnost iz življenja velikega moža je širše manj znana, na primer to, da naj bi njegova mama izvirala iz območja današnje Turčije ali Bližnjega vzhoda, še poroča La Repubblica.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Končno lahko nekoliko zadihamo. V ponedeljek 19. maja zvečer, ko je že ugašal dan, je končno koordinacijsko telo kmečkih organizacij sklenilo, da to sredo zaključijo stavko (trajala je skoraj dva meseca) v znamenje dobre volje in da dajo možnost vladi za ponovna srečanja. Takoj za tem jih je vlada povabila na razgovor, kjer se bodo nadaljevala pogajanja okoli kmetijske politike. To ni konec vojne, a je dokaj stabilno premirje.

Brez zmagovalcev in brez poražencev. To frazo iz leta 1955 lahko uporabimo za sedanjí položaj. To sta iskali obe strani in vsaj navidez tudi dosegli. Vztrajati v sedanjem položaju je bilo skoraj nemogoče: vlada ni mogla še dalje trpeti padca ugleda in priljubljenosti, ki je dosegalo že kritične številke; na strani poljedelcev pa se je fronta začela krhati, ker so tudi interesi različni. Medtem ko so mali kmetje vztrajali v stavki in skoraj zahtevali ljudsko vstajo, so velekorporacije smatrale, da je cilj dosežen. Istočasno so prihajali vedno močnejši pozivi za dialog: s strani guvernerjev, iz bunkerja industrialcev in - glavno - iz cerkvenih krogov. Katoliška hierarhija je izjavila, da je „dialog potreben in nujen“, da ne bi še bolj trpela celotna družba. A kmetje v nečem niso popustili: kljub vladnemu pritisku se bodo na državni praznik 25. maja zbrali v Rosariu in uprizorili svojo manifestacijo, da družbi pokažejo svojo moč in - mimo različnih pogledov - svojo enotnost.

Salomonska rešitev? Ni verjetno, da bi se v tem položaju pogajanja ponovno izjalovila. Poleg tega so vsaj temeljne točke že indirektno definirali. V zadnjih dneh je bilo kar precej bolj ali manj tajnih stikov med vlado in kmečkimi delegati. Vlada sicer ne bo umaknila svojega dekreta o „premičnem davku“ na izvoz, da se ne bi zdela, da se je „uklonila“ kmetom. Ga bo pa spremenila v tolikšni meri, da bo „volk sit in koza cela“, čeprav bi kdo rekel, da ni preveč jasno, kdo je tukaj volk in kdo koza. Tako smo vsaj zaenkrat prišli do konca položaju, ki je bil prvi resen spopad med vlado in nekim produktivnim sektorjem. Naj mi bralci oprostijo, da je bila ta tema skoraj izključna v naših zadnjih opisih. Zvesta bralka se je pritoževala, da „samo o tem pišete“. Ni bilo drugega izhoda: spopad med vlado in poljem je bila ključna točka, od katere je bil odvisen ves prihodnji politični razvoj v državi.

Kako kaže. Lahko trdimo, da se je po teh dveh mesecih marsikaj spremenilo. Konflikt je povzročil globok pretres v družbi, predvsem pa v peronizmu. Jasno se je pokazalo, da ne mislijo vsi tako, kot želijo v vladni palači, čeprav so mnogi v zadnjem trenutku in proti svoji volji uklonili hrbet. Zaveznštva niso tako močna, kot bi vlada hotela. In končno vlada, kljub svoji moči in popolni večini v parlamentu, ne more delati kar hoče: družba še vedno misli po svoje in je pripravljena, da svoje stališče brani. Še nekatera druga dejstva so se jasno pokazala. Zlasti, da parlament nima nobene lastne volje, ker večina čaka le na ukaze iz vladne palače. Druga ključna postavka pa je položaj v opoziciji. Spričo padca vladnega ugleda bi morala avtomatično rasti moč opozicije. A tega ni zaznali. V družbi, kjer je kaudizem še vedno temeljna politična postavka, ni upora brez vodje. Če bi imeli alternativno osebnost, bi se vlada že tresla. Tako pa prisostvujemo zvedenosti političnega kapitala, ki se je pojavil v spontanem ljudskem odporu, a po tem kapitalu ni nihče segel.

Prazno praznovanje. Ta nejasnost seveda ni pozitivna in se izraža v ljudskem čutenju. Nahajamo se na pragu državnega praznika 25. maja, ki naj bi bil slavje vseh državljanov, a nas letos najde ločene in razbite. Predsednica bo prekinila skoraj dvestoletno tradicijo in se ne bo udeležila Te Deuma v buenosaireski katedrali. Vladni namen je bil, da pohiti v provinco Salta in tam predseduje medverski liturgiji. Odločno stališče krajevnega škofa je stvari vsaj delno postavilo na svoje mesto: šla bo v Salto a se tam udeležila Te Deuma v krajevni stolnici. Dogovor ob dvestoletju, o katerem je sanjala vlada, je zaenkrat obvisel v zraku. Preveč časa so zavlačevali z rešitvijo kmečkega problema, da bi se lahko dogovorili o te skupnem narodnem načrtu. Sploh si ga je vlada zamislila kot propagandno gesto, ne pa kot stvarni narodni projekt, po katerem hrepenimo že desetletja. In končno: vlada bo v Salti, kmetje v Rosariu, mnogi v turističnih objektih, večina pa doma: radiografija sedanje razklane argentinske družbe.

Naštevajmo dogodke.

Po zadnjih vladnih sklepih, bodo inflacijo merili samo v Buenos Airesu; ostala država ne obstoja. - V družbi se kaj malo spreminja: ko se je začela tresti finančna struktura, se je večina znova zatekla k dolarju. Nezaupanje je korenito argentinska. - Kirchner je javno nastopil kot predsednik peronistične stranke: vzhičenje na tribuni, pod njo pa neizogiben oborožen spopad med nasprotujočimi sindikalnimi skupinami. Bo kdaj drugače?

SLOVENCİ V ARGENTINI

VSA SLOVENSKA SKUPNOST

Romali smo v Luján - za naše družine

Čudovito jesensko jutro je bilo v nedeljo, 8. maja, ko smo se odpravili v Luján. Visoka stolpa sta že od daleč vabila v Marijino bližino. Veličastno pročelje bazilike nas je pozdravljalo, ko smo se bližali njenemu svetišču.

Ob vhodu sta viseli obe zastavi, argentinska in slovenska ter naznanjali, da to nedeljo romamo Slovenci.

Geslo letošnjega romanja je bilo: „Družina, nosilka življenja in vrednot“. Ob desetih je bila romarska maša, ki jo je daroval vicedelegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini pater dr. Alojzij Kukovica. Po mogočni baziliki je odmevalo ljudsko petje, ki ga je vodila priložnostna skupina in jih je gospa Anka Savelli Gaser spremljala z orglami. Mašo je vodil Janez Krajnik; prvo berilo v slovenščini je bral

gospod Božidar Fink; psalm je zapel Marcel Brula, drugo berilo pa je bilo v španščini. Prošnje je brala gospa Alenka Godec, predsednica naše krovne organizacije. Pri pridigi se je pater Kukovica nanašal na našo mati Marijo in tudi sv. Duha, saj je bila ta romarska nedelja tudi binkoštna.

Med sv. mašo je bilo na razpolago za spoved več slovenskih duhovnikov.

Odmor med mašo in popoldansko pobožnostjo so rojaki izkoristili za kosilo in srečan-

ja s prijatelji ter znanci. V zgodnjih popoldanskih urah smo se znova zbrali v baziliki. Najprej je bila pridiga, ki jo je imel g. Jože Bokalič CM. Svoje misli je razvil ob Jezusovi mati Mariji, naši mami, ki varuje našo družino ob naši priprošnji in želi pripeljati njene otroke k Bogu.

Po pridigi smo se uvrstili v procesijo za križem, zastavami in bandero Svetogorske Marije. Najprej so šli šolski otroci z učiteljstvom, sledili so jim možje in fantje ter družine z malimi otroki. Fantje so nosili kip lujanske Marije. Nato se je uvrstilo v procesijo lepo število narodnih noš. Brezjansko Marijo Pomagaj so nosili fantje oblečeni v narodne noše. Tudi ministrantov je bilo veliko. Nato so šli za procesijo duhovniki, redovnice, dekleta in žene. Med procesijo, ki se je vila po prostranem trgu pred cerkvijo, smo zbrano molili rožni venec in peli Marijine pesmi. Med procesijo je vsak romar dobil spominsko podobico s sliko svete Družine.

V baziliki so bile pete litanije Matere Božje. Marijo smo prosili za naše družine, za slovensko skupnost, argentinski in slovenski narod. Zato smo tudi skupaj zmolili molitev posvetitve krščanskih družin, ki je bila natisnjena na podobicah. Sledil je blagoslov z Najsvetejšim.

S pesmijo Marija skozi življenje smo se poslovili od lujanske Device z željo, da bi se prihodnje leto znova lahko zbrali ob njeni milostni podobi v lujanskem svetišču sredi neizmerne planjave.

40. OBLETNICA SMRTI

Naš prijatelj Janez Kačar

Te dni potek že štirideset let, odkar je prezgodnja smrt iztrgala iz srede naše skupnosti mladega Janeza Kačarja, ki je skoraj še kot otrok zapustil domovino in nastopil pot begunstva. Ta ga je, po letih taborišča, pripeljala v Argentino.

Pokojni Janez se je rodil 4. septembra 1933 v Ljubljani. Njegova starša sta bila zdravnik, dr. Ivan in dr. Marija. Leta 1945 je mali Janez s starši zbežal iz Slovenije ob nastopu komunističnega režima. Pot jih je peljala po begunskih taboriščih v Italiji. Leta 1948 so Kačarjevi z ladjo pripluli v Argentino. Družina je živela v zatočišču beguncev na ulici Ramon Falcon, kjer se je nato pričela graditi Slovenska hiša. Bili so med njenimi zadnjimi stanovalci.

Janez je živel skoraj neopazno, kljub temu pa je bil poznan zaradi svoje pripravljenosti in skromnosti. Rad je sodeloval v Slovenski hiši. Pravi mojster je bil z elektriko. Posebno so ga imeli radi gledališčniki, saj je s svojim znanjem in prakso znal osvetliti, z najskromnejšimi materiali, vsako sceno na odru s pravilno toploto luči. V tistih časih je bilo Janezovo ime na gledaliških listih garancija, da bo bila osvetljava izvrstna.

Janez Kačar je umrl sredi cvetja mladosti, star komaj 35 let, v Buenos Airesu, 31. maja 1968. Po njegovi smrti so odkrili, da je tudi pisal poezije. Čeprav so bile skromne po številu, je bila njegova izrazna moč velika in njegova beseda močna. Pesmi so polne osebnega življenja in otožnosti. Da se verzi ne bi izgubili, so Janezovi prijatelji za spomin izdali njegovo delo. Skromna knjižica je izšla kot priloga tedanje mladinske revije „Mladinska vez“.

Zbirka se konča s pesmijo *Ne čakaj pomladi*, kjer se združijo njegova trpeča usoda z domotožjem. Objavljamo jo v spomin na dragega prijatelja, ki se ga srednji rod naše skupnosti še spominja.

Ne čakaj pomladi!

Tam daleč, kraj morja, slovenski je raj!
V tujini mi vsak dan je težje in huje.
Priklenjen za vedno ostal bom na tuje?
Še videl Ljubljano bom, rojstni moj kraj!

Ne čakaj pomladi, ne čakaj na maj!
Usoda življenja tako kaže,
ko v ognju trpljenja na tujem me kuje.
A moje srce si želi le nazaj!

Če božja je volja tako odločila,
da zadnja mi ura na tujem bo bila,
uklanjam ponižno se ji že sedaj.

Ob smrti pa želja mi bo še prav mila,
naj duša bi moja to milost dobila,
da videla dom bi na poti v raj!

RAST XXXVII

Aqua ples

V soboto 12. aprila so letošnji petošolci Slovenskega srednješolskega tečaja organizirali družabni večer v Našem Domu v San Justu, ob lepi udeležbi gostov, med katerimi so tudi bili gospa ravnateljica in profesorji srednješolskega tečaja z družinami.

S pomočjo staršev, zlasti Andreja Goloba, ki je izvedel sceno, so mladi okrasili vhod in dvorano in tako dosegli prav lepo ambientacijo za svoj „Aqua ples“. Ob strani odra je bil obešen grb rasti XXXVII, ki ga je naredil gospod Tone Oblak.

Petošolca Cintija Seljak in Tomaž Klemenčič sta izrekla dobrodošlico vsem navzočim, v imenu staršev pa je pozdravila gospa Maruška Batagelj Klemenčič. Za tem je gospod Pavle Novak blagoslovil jedi. Petošolci oblečeni v mornarje so gostom prijazno postregli okusno večerjo, za katero je poskrbel gospod Jure Miklič. Medtem je Slovenski instrumentalni ansambel igral prijetno glasbo, ki je ustvarila lepo razpoloženje in goste vabila na plesišče.

Okoli polnoči se je pa začel ples namenjen srednješolcem, študentom in mladim, ki so se zabavali ob zvokih „disc-jockeyeve“ glasbe.

Lepo pripravljena dvorana, dobra postrežba ter glasba, so pripomogli, da so vsi gostje - mladi in ne tako mladi - preživeli prav prijeten večer.

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Mesec maj

Skoraj je minil najlepši mesec leta, maj, ki je v Sloveniji posvečen Mariji. Ona je Božja in naša mati. Je pri Bogu in je najlepša med ženami. To ji je priznal tudi nadangel Gabrijel, sorodnica Elizabeta in jo kot tako sprejmemo tudi mi. Občudujemo jo iz kateregakoli zornega kota, vedno je tista, ki jo občuduje ves svet.

In kako naj bi to ne bilo, saj jo je Bog ustvaril brezmadežno in polno milosti. Takoj za Bogom niso angeli, ampak Ona. Za Bogom najrajši Marijo častim.

Zato je prav, da se v Njeni šoli učimo spoštovanja do vseh žena. Ne, tako kot danes, ko njihovo lepoto zlorablja materialistični svet kot stvar trenutnega užitka, za trgovsko propagando in za nizke nagone človeka. To je poguba človeštva in je popolnoma proti božji volji. Bog je človeka, tudi ženo, ustvaril za srečo in ne za zlorabo. V božjih očeh ima žena isto vrednost kot mož. In oba sta za večnost, ker sta oba po božji podobi in sličnosti.

Vsak izmed obeh ima svoj lasten namen in poklic. Ona je možu pomočnica in ne stvar zlorabe, kar danes dogaja že v srednjih šolah. To ni nobena priprava na življenje in na obstoj človeštva. Vsi mediji občevanja in obveščanja imajo pri tem veliko odgovornost, pa tudi veliko krivdo.

One so posredovalke življenja. V tem jih nihče ne dosega in so prav zaradi tega največje dobrotnice človeštva.

Prej, ko vse drugo, se moramo Bogu zanje zahvaliti, pa naj si gre za lastno mater, za sestre in za vsako dekle, ki more postati mater po telesu ali po duhu.

Spoštujemo najprej sami sebe. Tudi dekleta in žene naj se držijo Marijinega zgleda. Čas priprave na življenjski poklic naj bo čim bolj izrabljen. Odpovejmo se vsemu, kar nam za našo sedanost in bodočnost ni koristno. To je tobak, alkohol in ponočevanje.

Če bomo spoštovali sami sebe in same sebe, bomo smeli isto zahtevati tudi od drugih.

IZ ARHIVA

Slovenska Legija, prva protiokupatorska bojna skupina na Slovenskem

RUDOLF SMERSU

Ko ni bilo nikjer sledu o parti-zanstvu in Osvobodilni fronti, ki je nastala šele po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo, je bila v Ljubljani dne 27. 04. 1941, ustanovljena Slovenska Legija.

Med prazniki, ki jih še obhajajo v Sloveniji, je dan 27. 04. 1941 določen kot dan narodne vstaje. Toda kjer je bila ta vstaja in proti komu je bila? Slovensko zgodovinsko ne pozna v tem času nobene vstaje. Pač pa se je na ta dan, oziroma na predvečer tega dneva, ustanovila v prostorih pisatelja Josipa Vidmarja protiimperijalistična fronta, ki pa ni imela nič skupnega s tako imenovano narodno vstajo. Proti-imperijalistična fronta je nastala v času, ko je Sovjetska zveza, pod vodstvom Stalina, podpisala nenapadalno in prijateljsko pogodbo z Nemčijo.

Ta fronta torej ni mogla biti naperjena proti Nemčiji, ampak proti drugim „imperialistom“ v ostalem svetu. To pa so bili Anglija, Francija in še druge zavezniške države.

Dne 27.04. 1941 torej ni bilo nobene vstaje, ampak je bila kvečjemu naznanjena vstaja proti Angležem in ostalim zaveznikom.

Ko omenjamo kot dan ustanovitve Slovenske Legije 27. 04. 41, pa ne smemo pozabiti na ustanovitev Četniškega odreda pod vodstvom Jožeta Melaherja na Štajerskem, ki si je nadel ime „Zmagoslav“, in je šele proti koncu vojne skupaj z zavezniki zapustil Štajersko in odšel na Koroško.

Na Koroškem pa so ga isti zavezniki, ki so izročili domobransko vojsko Titovcem, prepeljali na svojih tovornjakih v italijansko zbirališče v Eboli-ju. Samo to je že dokaz kakšen ugled je užival Zmagoslav pri zaveznikih.

Glede na nastanek Osvobodilne fronte pa moramo pripomniti še tole: O.F. se je ustanovila šele po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo. Kar pa je najbolj značilno dejstvo, da je bila O.F. šele prvič omenjena v uradnem glasilu komunistične partije v „Slovenskem poročevalcu“ šele dne 1. novembra 1941.

Naj se vrnemo zopet k Slovenski Legiji ki so jo dne 27. 04. 1941 ustanovili vidni možje in fantje katoliškega tabora. Ta organizacija se je razvila in razširila po vsej ljubljanski pokrajini z izrecnim namenom, da ustvari odpor proti okupatorjem. Toda komunistična partija ni pristala na to, da bi se še kdo drugi poleg nje boril proti okupatorjem. Razglasila je smrtno kazen za vse tiste, ki bi se borili zoper okupatorja izven partijskih vrst. Naj v spomin na ustanovitelje S.L.

navedemo imena ustanovnih članov. Za S.L.S. Rudolf Smersu in dr. Albin Šmajd; za Slovensko fantovsko zvezo Ivo Kermavner; v imenu Mladine S.L.S. inž. Jože Sodja, Viktor Češnovar in brata Pirih. V imenu Mladine Kmečke zveze Milan Finc in dr. Ludvik Puš; v imenu Slovenske delavske zveze Andrej Križman, Maks Jan in Jože Jonke. Navzoči pa so bili še: za Katoliško mladino za Gorenjsko France Malovrh; za Dolenjsko Tone Duhovnik in za Štajersko Henrik Goričan, ki je bil v zvezi z Jožetom Melaherjem.

Pozneje se je ugotovilo, da sta bila med ustanovnimi člani tudi Ivan Boh in Janez Snaj.

Namen Slovenske Legije je bil zavarovati življenja in premoženje Slovencev. Ko pa se je začelo na debelo pobijanje predvsem katoliških Slovencev po vsej deželi, je Slovenska Legija privzela v svoj program tudi obrambo slovenskih življenj. S.L. se je organizirala kot Vaške straže, ki so se razširile po vsej deželi. Tik pred kapitulacijo Italije, je bilo na slovenskem ozemlju 94 edinic vaških straž, ki so uspešno branile domače vasi pred napadi partizanskih čet. Poleg Slovenske Legije sta se s podobnim protiokupatorskim ciljem pojavili še Sokolska in Narodna Legija, ki sta bili s Slovensko Legijo povezani v vojaškem vrhu.

K Slovenski Legiji so se pridružili tudi visokošolci Mladci, Stražarji in člani Slovenskega narodnega gibanja. K protiokupatorskem gibanju so se pridružili tudi četniki.

Naj posebej omenimo tako imenovani Štajerski bataljon, ki se je zbral v Bizoviku in ki ga je Slovenska Legija opremila z orožjem. To je bila pogumna udarna četa, ki je odšla na Dolenjsko in so jo komunisti odkrili in divje napadli. Slovenska Legija je bila tudi v stalni zvezi z Melaherjevo protinacistično četo na Štajerskem.

S.L. je ves čas delovala ilegalno in je zato okusila maščevanje fašistov in nacistov. Naj omenimo, da so bili v Dachau odpeljani vodilni člani Slovenske Legije, med njimi polkovnik Peterlin, Milan Finc v Mathausen pa inž. Jože Sodja, in poleg teh še mnogo drugih.

Ko se je ustanovila Slovenska Legija je bilo njeno delovanje poverjeno desetčlanskemu odboru, ki je vodil delo v organizacijskem pogledu. V vojaškem pogledu pa je vse delo, do konca oktobra 1943, vodil polkovnik Peterlin; ko pa se je vrnil iz ujetništva major Mirko Bitenc, je pa to delo prevzel on.

Že večkrat smo slišali in brali

vprašanje zakaj so se te protiokupatorske skupine zbrale na svetovnonazorski oziroma na strankarski osnovi. Na ta vprašanja je pisec teh vrstic že leta 1961 odgovoril, da se je vse to združevanje delalo na podlagi popolnega medsebojnega zaupanja. Nemci so tedaj imeli med nami svojo peto kolono, ki nas je izdajala. Tudi Italijani so imeli med nami svoje ovaduhe. Komunisti pa so že dvigali svoje glave in ščuvali ljudje proti vsem, ki so tedaj vodili javno in društveno življenje. Vprašanje zaupanja je bilo torej glavno vprašanje in so se družili le tisti ljudje, ki so se že dolgo med seboj poznali in si zaupali. To se je dogajalo tudi drugod, na primer na Poljskem in v Franciji. Družili so se ljudje, ki so se poznali, niso se pa zato te skupine smatrale za strankarske skupine, zlasti še zato ne, ker so bile v vrhu vojaško povezane.

S.L. je kmalu o svoji ustanovitvi zajela veliko večino slovenske mladine. Kurirji so obiskovali posamezne edinice in dajali navodila za delo. Medtem pa se je že videlo, da se komunisti pripravljajo na revolucijo in na poznejši prevzem oblasti. V Ljubljani in po vsej deželi so se začeli atentati, ne samo na vodilne može, ampak celo proti ženam in otrokom (Mauser, Brulc, itd.). Ljudstvo je člane vaških straž imenovalo „legionarje“. Legionarji in Domobranci so bili resnični zaščitniki in ohranjevalci slovenskih življenj.

Ko se je ustanovilo „Slovensko domobranstvo“ je dalo vodstvo S.L. nalog vsem članom S.L. in vsem vaškim stražarjem, da naj vstopijo med Domobrance in v pokorščini domobranskemu vodstvu varujejo slovensko zemljo in slovenska življenja. To se je tudi zgodilo. Z angleško prevaro pa se je zgodilo tudi to, da so bili skoraj vsi legionarji in vaški stražarji skupaj z domobranci izročeni komunistom, bili po njih pobiti in leže sedaj v velikih grobovih v Kočevskem Rogu, v Teharjah, v Hrastniku in še drugod.

Po tragediji na Turjaškem gradu in na Grčaricah, so se rešeni člani vaških straž podali v na novo snujočo se domobransko vojsko, ki se je nato pod vodstvom gen. Rupnika borila proti morilcem slovenskega naroda.

REPORTER NAMESTO MAGA

Podjetje Prava smer je začelo izdajati nov splošno-informativni tednik Reporter. Tednik so začeli izdajati kljub temu, da nekateri njegovi novinarji še niso dobili odpustnice Dela. Tednik bo skušal biti čim bolj atraktiven in ekskluziven.

IZ ŽIVLJENJA ZVEZE MATER IN ŽENA

Odsek San Martín v letu 2007

Naše geslo v lanskem letu je bilo: **Življenje je največja vrednota!**

Delo našega odseka smo začeli v mesecu marcu. Vsak tretji četrtek imamo kar lepo obiskane sestanke in eno uro pred sestankom sejo.

V marcu nam je doživeto opisala obisk pri bratu misijonarju Petru Opeki na Madagaskarju gospa Bernarda Zihlerl.

Aprila nas je obiskal dr. Jure Rode in nam podal duhovno misel. Voščile smo mu za god in rojstni dan. Imele smo tudi občni zbor in sestavile sledeči odbor: predsednica, Polona Makek; tajnica, Marija Petkovšek; blagajničarka, Lidija Žagar; gospodinja, Irena Petkovšek; za pomoč pri socialnem delu in izlete, Mari Keržič. Isti dan je gospa Bernarda Zihlerl nadaljevala z opisom obiska pri bratu Petru.

Maja je imel zelo zanimivo predavanje inženir agronomije Miha Potočnik o soji.

Junija je bil spominski sestanek. Imele smo recitacijo in spominski govor, ki ga je pripravila gospa Saša Hartman Golob.

Julija nas je obiskal Miha Gaser in nam povedal o svojem delu in udeleževanju v gledališču.

Avgusta nam je govoril diplomiran časnikar Tone Mizerit o svojih vtisih, ko je bil na obisku v Sloveniji.

Septembra smo praznovala prihod pomladi in rojstne dneve vseh naših članic. (Posebej pozdravimo gospe na sestankih kadar je kakšna visoka okrogla obletnica in podarimo šopek rož). Pripravile smo tombolo in gospa Lučka Kastelic nas je spremljala, da smo zapele tudi nekaj pesmi.

Oktober nas je dr. Andreja Praprotnik Delich popeljala v svet novorojenčkov in nam govorila o neonatologiji.

Novembra nam je predaval arhitekt Jure Vombergar o 60-letnici prihoda prvih povojnih beguncev v Argentino.

Decembra smo imele božičnico. Duhovno misel nam je podal dr. Rode, gospa Saša Hartman Golob nam je opisala naše običaje od adventa do božiča.

Pri vsakem sestanku imamo poleg predavanja še kratko duhovno misel ali recitacijo, pri tem mi je v veliko pomoč gospa Saša. Po vsakem sestanku pa imamo ob čaju in pecivu še malo razgovora.

23. in 25. decembra smo organizirale skupaj z našim domom zelo uspešno razstavo umetniških vezenin gospe Tinče Fajfar.

Na žalost so nam lansko leto radi različnih vzrokov odpadli vsi izleti.

Z domom sodelujemo kadar smo naprošene in smo prevzele pripravo kosila ob obletnici in skupaj z domom zakusko ob obisku škofa Štumpfa.

Vsako prvo nedeljo v mesecu imamo nabirko hrane in čistilnih pripomočkov pred slovensko sveto mašo. To razdelimo na dva meseca našim potrebnim rojakom. Vsak mesec pa izročimo denarno podporo, katero dobimo od Centrale in dodamo po potrebi iz naše blagajne.

Kadar se naša skupnost poveča za kakšnega člana pošljemo staršem novorojenčka naše čestitke.

Za bolnike vedno organiziramo verigo molitve in ob smrti članic in bivših članic pripravimo slovenski šopek.

Vedno se udeležujemo sej in sestankov pri Centrali. Pomagamo pri žegnanju Marije Pomagaj in pri obletnici Zveze. Sodelujemo tudi pri pripravi zimskih in božičnih paketov. Prodajamo božične in velikonočne kartice, enako tudi rifo za naš dan.

Polona Makek

OBČNI ZBOR ZS

Blagajniško poročilo

Poročilo za poslovno dobo, zaključeno 31. decembra 2007 z bilanco št. 61.

Kot se razbere v skrčenem blagajniškem poročilu, (ki ga objavljamo spodaj, op. ur.) smo imeli pozitiven redni prebitok; ko pa odpišemo prepis zemljišča in stavbe na Pristavi, nam pa povzroči primanjkljaj.

Društvo se je v preteklem letu nabavilo nov računalnik in aktualiziralo računalniške programe. Prav tako je nabavilo, klimatske naprave ter zavese za pisarne, in dalo zgraditi stojnico, za katero se posebno zahvalimo g. Marjanu Petkovšku za material in g. Francetu Bidovcu za delo, ki sta računala po znižani ceni.

Izvršili smo projekt izdaje knjige „Argentinski živčav“, za katero se moramo zahvaliti

neutrudnemu delu in vztrajnosti skupini učiteljic, ki je gradivo pripravila, Tonetu Mizeritu, ker brez njegovega posega ne bi dosegli cilja v tako kratkem času, in razumevanju oblikovalke Erike Indihar in Tiskarne Vilko za izredno hitro opravljeno delo. Tudi gre zahvala Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu RS in dobrotnikom slovenske skupnosti ki so omogočili tisk knjige.

Povišana je bila naročnina Svobodne Slovenije, vsekakor pa ta naročnina ne krije stroškov izdajanja našega tednika.

Letošnji cilj je da začnemo z akcijo za nove naročnike Svobodne Slovenije, zlasti pri mladih družinah, kot tudi nabor novih članov za Zedinjeno Slovenijo, ker brez tega društvo ne bo moglo delovati. Zato bi prosila, da se

vsi obvezemo za to akcijo, da bomo lahko ob koncu leta rekli, da smo dosegli cilj.

Posebna zahvala naj gre za požrtvovalno sodelovanje računovodkinji Mirti Rant Ayerbe za podpis bilance in za nasvete.

Ob koncu naj gre zahvala vsem članom, naročnikom, dobrotnikom in vsem, ki so nam na kateri koli način pripomogli. Prosim vas, da še naprej sodelujete in nam stojite ob strani, da bomo lahko vedno bolj opravljali naše delo. Hvala lepa vsem.

Dohodki in izdatki v letu 2007.

REDNI	Dohodki	
Članarina	4.352,00	
Naročnina	61.919,00	
Darovi in podpora	131.589,50	
Oglasi	15.885,00	
Razni	14.809,53	
Skupaj	228.555,03	

Izdatki	
Tiskarna	50.290,00
Tiskovine	25.740,00
Poštnina	14.232,00
Telefon, fax ter internet	1.636,00
Vzdrževanje	5.410,00
Davki in takse	5.421,00
Administrativni stroški	16.226,00
Honorarji	48.425,00
Oglasi in prireditve	5.729,00
Razni	14.081,22
Skupaj	187.190,22

Redni prebitok 41.364,81

IZREDNI	Izdatki	
Prepis Pristava (1. del)		249.459,58
PRIMANJKLJAJ		208.094,77

Tonči Vesel, blagajničarka

NOVICE IZ SLOVENIJE

ZLOČIN IN KAZEN

Storilce partizanskih povojnih zločinov je treba kaznovati, hkrati pa pomilostiti vse tiste, ki se odločijo spregovoriti resnico o njih, je zapisano v skupni izjavi cerkve v Sloveniji, na Hrvaškem in BiH, ki so jo v Zagrebu predstavili predsedniki treh komisij Iustitia et pax (Pravičnost in mir).

VAŽNA FUNKCIJA

Janez Lenarčič je novi direktor urada Ovseja za demokratične institucije in človekove pravice (ODIHR) s sedežem v Varšavi. Lenarčiča, trenutno slovenskega državnega sekretarja za evropske zadeve, je torej potrdilo vseh 56 držav Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi. "To je velik uspeh za Slovenijo," je v odzivu na novico o imenovanju poudaril Lenarčič. Slovenija namreč po njegovih besedah doslej v sistemu Ovseja še ni imela tako vidne in pomembne funkcije.

ČIŠČENJE OSTANKOV LETALSKE NESREČE

Pogoji za delo so izjemno nevarni, celo ekstremni, pobočja gore so izredno strma, razbitine pa so raztresene po velikih površinah, je za STA povedal vodja operacije na gore San Pietro na Korziki. Ostanke letala je dvakrat več, kot so predvidevali, kljub temu pa načrtujejo, da bo operacija končana v predvidenem roku, je še dejal.

FAMOSA SPET V SLOVENIJI

V Lipico se s prihodom mlade kobile Navarra Ivanka Famosa prvič po drugi svetovni vojni vrača rod Famosa. Rod Ivanka Famosa je bil do zdaj edini nezastopani klasični rod izmed 16 klasičnih rodov kobil, ki jih je Kobilarna Lipica dolžna rediti kot plemensko jedro črede konj lipincev.

PO SVETU

BIODIVERZITETA

V Bonnu je potekala v ponedeljek 9. konferenca pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti pod okriljem Združenih narodov, Nemčije kot gostiteljice in Slovenije kot države, predsedujoče Svetu Evropske unije. Nemški okoljski minister Sigmar Gabriel se je v uvodnem nagovoru zavzel za bolj enakopravno razdelitev naravnih virov med razvitimi državami in državami v razvoju. Konferenca je namenjena razpravi in sprejemanju odločitev, ki naj bi bile v prid vsem živim bitjem.

SANACIJA NA KORZIKI

Po enem tednu načrtne sanacije letalske nesreče izpred 27 let na gori San Pietro na Korziki so pogoji za delo še vedno izjemno nevarni. Nadpovprečna količina padavin za to obdobje otežuje delo slovenske ekipe. Čeprav so odstranili že več kot 20 ton ostankov, je na pobočju še približno 5 do 7 ton materiala. Kljub temu pa načrtujejo, da bo operacija končana v predvidenem roku, to je do 28. maja.

V SRBIJI NI JASNOSTI

Po predčasni parlamentarni volitvah v Srbiji še vedno ni jasno, kdo bo vodil novo vlado. Kljub temu je predsednik G17 plus Mladjan Dinkič dejal, da obstaja 95 odstotkov možnosti, da bo imela Srbija novo vlado sredi junija, in da bo do konca junija srbski parlament s 142 glasovi ratificiral sporazum o stabilizaciji in pridruženju z Evropsko unijo. Eden od vodij koalicije Demokratske stranke Srbije in Nove Srbije, Velimir Ilić, je izrazil prepričanje, da bodo vlado - če bo vse potekalo v skladu z načrti - oblikovali s Srbsko radikalno stranko in Socialistično stranko Srbije.

FRANCOSKI STIKI S HAMAS

Francoski zunanji minister Bernard Kouchner je potrdil pretekli ponedeljek, da je Francija navezala neformalne stike s skrajnim palestinskim gibanjem Hamas. Upokojeni francoski diplomat Yves Aubin de la Messuziere se je namreč pred mesecem sestal z voditelji omenjenega gibanja, ki so izrazili pripravljenost sprejeti meje palestinske države iz leta 1967. To naj bi pomenilo posredno priznanje države Izrael. Po besedah tiskovnega predstavnika Hamasa Samija Abuja Zuhrija so imeli stike z več evropskimi predstavniki, pripravljeno pa so ustaviti samomorilske napade in priznati zakonitost palestinskega predsednika Mahmuda Abasa.

DIGITALNI MEDIJI

Razcvet digitalnih medijev predstavlja največjo priložnost za področje odnosov z javnostmi po odkritju tiska, je na 6. mednarodni konferenci prakse v komuniciranju ocenil Richard Houghton iz Velike Britanije. Digitalni mediji namreč dosegajo celotno občinstvo istočasno, omogočajo dvosmerno komunikacijo in hitro evaluacijo. Zaradi novih digitalnih medijev se spreminja tudi način pisanja sporočil za javnost. Ob oblikovanju sporočil je namreč potrebno razmisliti tudi o „pravilih“ svetovnega spleta. Uporabniki na njem informacije iščejo na podlagi ključnih besed, zato mora oblikovalec sporočila „razmišljati kot bralec“. Tako mora sporočilo vključevati besede, na podlagi katerih želi bralec priti do določenih informacij.

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI

LEP VEČER MLADEGA GALLUSA USPELA PREDSTAVA KRESNIČKA

V zadnje dni meseca maja pade prva obletnica, odkar se je ustanovil Mladinski pevski zbor Gallus, katerega vodstvo je prevzela gdč. Nuška Kristanova. ... Za svojo prvo obletnico obstoja pa nas je prijetno presenetil s samostojno prireditvijo, za katero nam je pripravil spevoigro-pravljičico **Kresniček**, v priredbi in uglasbitvi R. Gobca.

Kresniček je pravljica-idila o kresnicah, gozdu in njegovih živalih, livadah, travnikih in rožah, vilah in nagajivih škratih, pa še o luni, zvezdi in soncu. Kresniček, štiman s svojo lučko, rad ponagaja: škratoma in živalcam sveti v nočeh v lica in jih dramatično iz spanja, rožam zleze v cvetne čaše. Zato je za svojo prevzetnost kaznovan: izgubi lučko, kar ga spreminja v navadno rjavo muho. Ves nesrečen jo potem išče v gozdu, pri rožah, polžu, mravljah. Ko je ne najde, prosi zvezdico in lunico, naj mu dasta kaj svoje svetlobe; roti sonce, naj se ga usmili in mu obljubi svojo pridnost. In ta mu res vrne lučko, kar ga vzpostavi v prejšnji stan kresnička ...

To pravljico nam je mladi Gallus res pripravil v pravem resničnem pravljicnem vzdušju. Scena je predstavljala tihi zeleni gozd, z jasmami in travniki, rožami in grmovjem, nastop mladih pevcev-igrancev v pravljicnih oblekah kresnic, vil, škratov, rož ... je ovil dejanje z ljubko očarljivostjo, ki je marsikatero gledalca vsaj za trenutek prenesla v tisti mehki in sanjski svet, ko je še bilo vse res ena sama sladka pravljica.

Pevsko-tehnični del je bil v rokah gdč. Kristanove, ki je potrdila sloves požrtvovalne in sposobne voditeljice zborja; na klavirju pa je dobro in vestno spremljala pevčke gdč. Anka Savellijeva.

Igralsko-režiserski del s koreografijo je vodila ga. Ema Blejec in dosegla presenetljive uspehe.

Prav na začetku pa se je tercet najmlajših članov zborja (Cestnik, Duričeva, Krivec) lepo predstavil s tremi Adamičevi pesmicami (vsak zase in vsi skupaj) kot v pozdrav najmlajšim v dvoranici. ...

-jkc

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini g. Marka Kremžarja in njegove žene ge. Pavle roj. Hribovšek so 2. maja dobili hčerko. Družino g. Maksa Osojnika in ge. France roj. Bidovec je razveselil sinček. V družini g. Janeza Vovka in ge. Ane roj. Koščak se je tudi rodil sinček. Srečnim družinam naše čestitke.

Svobodna Slovenija, 22. maja 1958 - št. 21

PROTI ILEGALNI MIGRACIJI

Italijanska vlada je napovedala, da bo okrepila boj proti nezakonitemu priseljevanju. Novi italijanski zunanji minister Franco Frattini je zahteval tudi skupno evropsko strategijo boja proti ilegalnim migracijam. Ob tem je dejal, da bi morali vsem, ki niso člani schengenskega prostora, vzeti prstne odtise, četudi so Evropejci. Te podatke bi nato vključili v skupno evropsko bazo podatkov. Tako bi policija lahko takoj preverila, ali je prijeti tujec slučajno nezakonito prestopil mejo.

BOLGARIJA

Bolgarija želi privabiti nazaj kvalificirane delavce, ki so državo zapustili po padcu komunističnega režima. Glavni razlog za vrnitev izseljencev je vključitev Bolgarije v Evropsko unijo. Premier Sergej Stanišev je ob objavi načrtov, ki naj bi privabili izseljence nazaj v domovino, povedal, da je njihova gospodarska rast sedaj stabilna. Stanišev je še poudaril, da se je položaj v Bolgariji po vstopu v EU močno izboljšal glede na stanje v začetku 90. let dvajsetega stoletja, ko je mnogo Bolgarov odšlo s trebuhom za kruhom.

RESUMEN DE ESTA EDICION

EDITORIAL

¿Por qué huiste, si tu conciencia estaba tranquila? Hay personas que no tolerarían ni una hora estar presos por su religión, que ni imaginan los métodos de interrogación de aquella época. Acaso esas no son razones suficientes para huir frente a la pérdida de la libertad e incluso la vida. El escapar no es siempre negativo, varias citas bíblicas se refieren a huidas para sobrevivir. El obispo Rožman era un trofeo para los grupos enemigos de la Iglesia católica. De haberlo "ganado" seguramente publicarían que "no soportó ver sus errores y se 'suicidó'" o que "en una carta pidió perdón por lo dicho y hecho". La Providencia lo protegió y le permitió quedarse con sus fieles trabajando con y para ellos. (Pág. 1)

CUMBRE UE - LAC

La 5ª cumbre Unión Europea - América Latina y el Caribe se desarrolló en Lima, Perú entre el 16 y 17 de mayo, con la presencia de más de 60 altos mandatarios de las mencionadas regiones. El premier esloveno, Janez Janša calificó a la cumbre como positiva ya que, según sus palabras, en diversos aspectos se han logrado avances y se produjo un gran acercamiento con los países del LAC. En la agenda de la cumbre estuvieron los encuentros de la UE con cada una de las regiones del LAC, donde se abordaron temas como la lucha contra la pobreza y el cambio climático. (Pág. 1)

LUJÁN

El domingo de Pentecostés se realizó la tradicional peregrinación eslovena a Luján, para agradecerle a la Virgen María, su protección. A las diez de la mañana se ofició la misa en esloveno, presidida por el padre Alojz Kukovica. Luego hubo tiempo para el almuerzo y hacia las dos de la tarde los eslovenos se reunieron nuevamente en la basílica para realizar la ya tradicional procesión alrededor de la plaza y rezar el santo rosario. De regreso a la basílica se continuaron orando las letanías a la Santísima Virgen María. (Pág. 3)

EN MEMORIA

En estos días se cumplen 40 años de la muerte de un joven esloveno, residente en la Argentina: Janez Kačar. Nacido en Ljubljana debió dejar su país junto con sus padres. Ya en Buenos Aires se instalaron en Slovenska hiša. Falleció muy joven, a los 35 años en 1968. Sus amigos descubrieron entre sus pertenencias una serie de poesías. Si bien eran pocas en número, la expresividad plasmada en los versos era de una gran fuerza. Para recordarlo, las imprimieron como suplemento de la revista Mladinska vez. (Pág. 3)

UN POCO DE HISTORIA...

La Legión Eslovena fue el primer grupo armado contra la ocupación en Eslovenia al comienzo de la Segunda guerra mundial. Se creó en Ljubljana el 27 de abril de 1941, cuando todavía los comunistas no habían armado su Frente para la Liberación. Es que en ese momento la Unión Soviética bajo el mando de Stalin, firmó un pacto de no agresión con Alemania. En cambio, la Legión Eslovena fue creada por hombres católicos con el objetivo de ponerle un freno a la ocupación. Tras el ataque alemán a la Unión Soviética, los comunistas no estuvieron de acuerdo con que alguien más luchara contra la ocupación y condenaron a la muerte a quienes luchaban por fuera de sus filas. Cuando se inició la matanza de los eslovenos católicos la Legión también tomó las armas para defender la vida. Muchos jóvenes se sumaron a la LE. Cuando se crearon los defensores de la patria (slovenski domobranci) todos los integrantes de la LE recibieron órdenes para incluirse en sus filas y continuar con la lucha. Después de la tragedia en el castillo de Turjak y en Gričarice se conformó el ejército de los domobranci, bajo las órdenes del gen. Rupnik. (Pág. 4)

LA VIDA, EL VALOR MÁS PRECIADO

La Liga de madres de familia eslovena del centro de San Martín realizó el informe del trabajo realizado en el 2007. Las reuniones mensuales fueron cada tercer jueves e incluyeron charlas con diversas personas de la colectividad de los más variados ámbitos. Asimismo incluyeron la asistencia que realizan y las colaboraciones con otras organizaciones eslovenas. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar
Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Pavel Brula, Rast XXXVII, Polona Makek in Tonči Vesel.
Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 150, pri pošiljanju po pošti \$ 190, Bariloche \$ 175; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta Nº 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucia Bogataj

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

Počitniški dom „Dr. Rudolf Hanželič“ sporoča, da je gostom na razpolago vse leto. Tel.: 03548-494046; Mobitel (011) 15-6152-9978; e-mail: hoteldecampo@yahoo.com.ar

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Laval 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Lunes y jueves de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

Sporočilo veleposlaništva

Veleposlaništvo Republike Slovenije vljudno prosi, da se naslednji slovenski državljani, ali njihovi sorodniki, zglasijo na veleposlaništvu zaradi urejanja matičnih/zapuščinskih zadev:

Bavčar Lidija
Bavčar Marija
Dajčman Anton
Štupar Jožef
Ložar Anton
Kreft Jakob

Naslov veleposlaništva je: Avda. Santa Fe 846, p. 6 - Cdad. de Buenos Aires.

Če se ne morejo zglasiti na veleposlaništvu, lahko pokličejo na tel. 4894-0621 int. 2.

Praznik spomina in pričevanja

DOMOBRANSKA PROSLAVA

Nedelja, 1. junija 2008, ob 16, uri v Slovenski hiši

- Sv. maša
- Molitve in poklon pred spomenikom
- Spominska akademija v dvorani
Govor: *Božidar Fink*
Odrski prikaz
IZTEKA SE ČAS
Režija: *Štefan Godec*
Scena: *Tone Oblak*

Počastili bomo vse žrtve vojne in komunistične revolucije na Slovenskem

OBVESTILA

PETEK, 23. maja:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Carapachayu.

NEDELJA, 25. maja:

Žegnanje v Slovenski hiši.

SREDA, 28. maja:

Učiteljska seja voditeljic, ob 20. uri v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 29. maja:

Comisión Liquidadora Mutual Sloga, informativni sestanek, ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 31. maja:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Razstava slik Andrea Quadri Brula, ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše.

NEDELJA, 1. junija:

Spominska proslava žrtev vojne in revolucije.

SOBOTA, 7. junija:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 8. junija:

Procesija sv. Rešnjega Telesa.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča

Dne 6. maja se je v San Martinu rodila **Maja Lucija Filipič**. Očka je Tomaž, mamica pa Monika Zupanc.

V Villa Angostura se je 16. maja rodila **Geraldine Indiana Rant**, hčerka Gabrijela Ranta in Cintie Frontini.

Srečnim staršem iskreno čestitamo!

Krst

V cerkvi Nstra. Sra. del Rosario de Pompeya v Mendozi, je bil krščen **Luka Vladimir Žumer**. Očka je Vladimir, mamica Paola Granizo. Za botra sta bila Gizela Žumer in Francisco Bastías. **Srečni družini iskrene čestitke!**

Smrt

V Boulogne je umrla ga. **Marjana Gnezda** (93); v Ljubljani **p. Miha Žužek DJ** (84); v Devinu pri Trstu pa 20. maja ga. **Vlasta Legiša roj. Batagelj** (81) pokojna sestra Slavimirja in teta Gregorja Batagelja.

Naj počivajo v miru!

„V njem živimo, se gibljemo in smo“ (Apd 17, 28)

Sporočamo, da je v Ljubljani preteklega 14. maja v štiriinosemdesetem letu zaspal v Gospodu naš brat, svak, stric in stari stric

p. Miha Žužek DJ

Naj mu bo Bog dober plačnik in naj počiva v miru!
Priporočamo ga v molitvah!

Žalujoci:

sestre, redovnice: **Majda, Agnes, Terezija in Silva**;
bratje: **Lojze, Tone, Božo, Štane in Andrej** z družinami in ostalo sorodstvo.

Anglija, Argentina, Brazilija, Slovenija, Združene države Amerike

Andrea Quadri Brula

razstavlja slike v mešanih tehnikah.

Slovenska kulturna akcija vabi na obisk razstave v soboto,

31. maja 2008 ob 20. uri

v mali dvorani Slovenske hiše.

Razstava bo odprta tudi v nedeljo, 1. junija po domobranski proslavi.

Folklorna skupina

MLADIKA

vabi na

SREČANJE SLOVENSkih FOLKLORNIH SKUPIN
v nedeljo, 27. julija ob 19. uri v Našem domu v San Justu

Vabljeni vsi, ki se ukvarjate s slovensko folkloro!
Vabljeni tudi umetniki in izdelovalci ročnih del.

• Javite se nam na nd.mladika@yahoo.com.ar •

Hvala za vse, kar si storila za nas!

Z globoko žalostjo sporočamo, da je 13. maja 2008. v 69. letu odšla v Bogu naša ljuba

Marinka Rezelj roj. Mežnar

Zahvaljujemo se vsem, ki ste zanjo molili, darovali cvetje, se od nje poslovili in nam stali ob strani ob tem hudem udarcu. Še posebna zahvala župniku Francitu Cukjatiju in g. Pavletu Novaku CM za darovano mašo in vodstvo pogreba.

Ostala nam bo vsem v nepozabnem spominu.

Priporočamo jo v molitev!

Žalujoci:

mož **Lojze**;

hčerki **Marta in Irena**;

sinovi **Lojze, Marko in Andrej** z družinami;

brata **Janez in Tone** z družinama;

vnuki: **Nadia, Andrej, Aleks, Matija, Nikolaj, Verónica, Tomaž, Zofija, Lucija, Luka, Jože, Marko, Cecilija, Martin, Peter, Karolina, Ludmila, Diana, Boris, Jožek, Alenka, Eva, in Bernarda**

ter ostalo sorodstvo.

Argentina, Kanada, Slovenija